

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

(ver)bouwen met lagere milieudruk

RVB als opdrachtgever in de bouw

Allard Lambers

2 november 2023

Contactgegevens

- › Allard Lambers
- › Adviseur duurzaamheid
- › Rijksvastgoedbedrijf
- › Allard.lambers@rijksoverheid.nl

Vandaag

- > Wie en wat
- > Beleid
- > Borgen duurzaamheid in projecten
- > Aanbesteden
- > Activiteiten buiten projecten

Wie en wat

Rijksvastgoedbedrijf

- › Uitvoeringsorganisatie van ministerie van Binnenlandse Zaken
- › Verantwoordelijk voor ontwikkeling en instandhouding van de huisvesting van het rijk

Rijksvastgoedbedrijf

Kantoren	17%
Defensie-inrichtingen	51%
Gerechtsgebouwen	6%
Penitentiaire inrichtingen	9%
Paleizen en Hoge Colleges van Staat	3%
Musea	3%
Overig (internationaal, archieven, laboratoria, rijksdeel Caribisch etc.)	11%

11,7 mln. m2 BVO **gebouwen**

Beleid

Klimaatdoelen

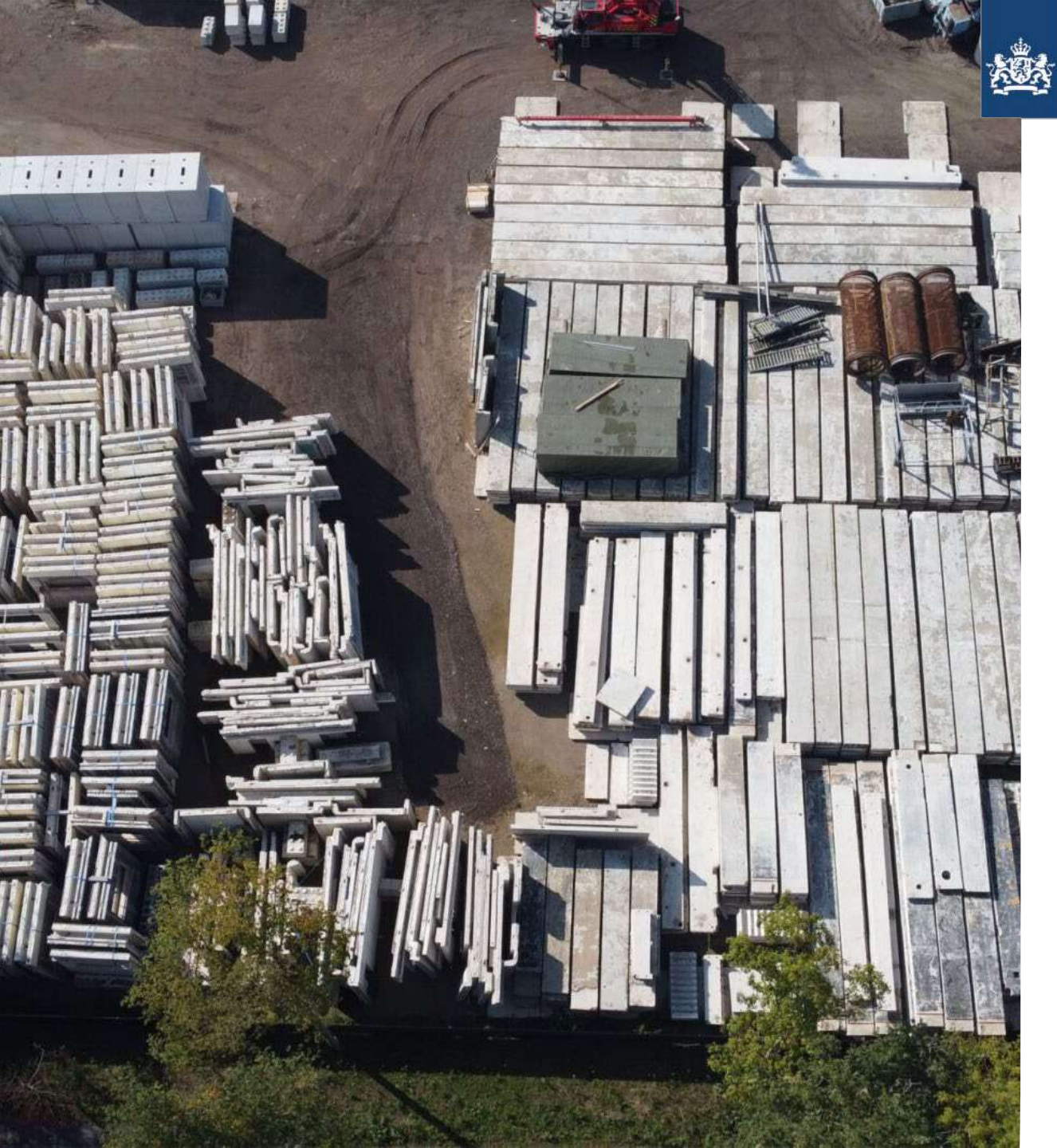
- > “In 2030 moet Nederland 55% minder broeikasgassen uitstoten vergeleken met 1990. Het streven is zelfs 60% vermindering.”
- > “In 2050 wil Nederland klimaatneutraal zijn. Dat wil zeggen dat de uitstoot van broeikasgas in 2050 niet hoger is dan wat er vastgelegd wordt, netto is de uitstoot dus nul.”

Waarom

Milieudruk bouw

- > De gebouwde omgeving is verantwoordelijk voor zo'n 35% van de mondiale CO₂-uitstoot.
- > Ongeveer een derde hiervan kan worden toegekend van de materialen in onze gebouwen.
- > Van alle materialen in een gemiddeld kantoorgebouw is de draagconstructie verantwoordelijk voor 25-30% van de MPG-score.

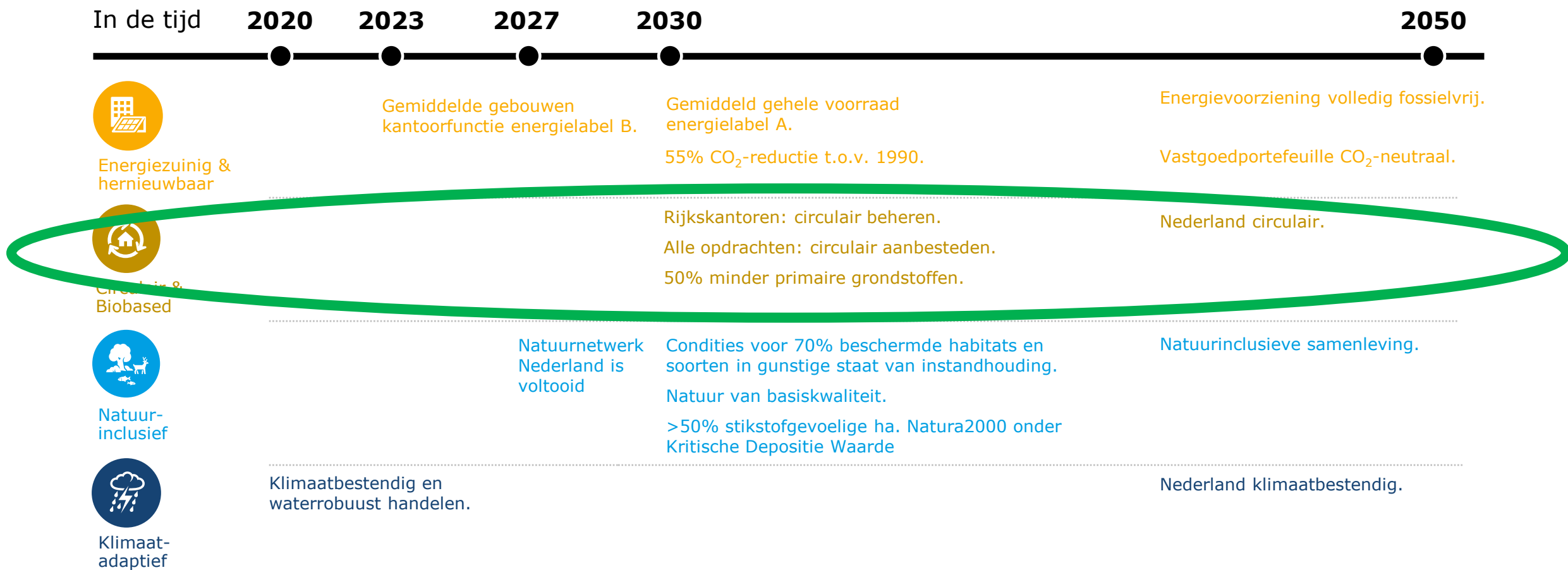

Duurzaamheidsthema's

- › Energietransitie
- › Klimaatadaptiviteit
- › Natuurinclusiviteit
- › **Circulariteit**

Routekaart voor rijksdoelen

Circulariteit

- > Waardebehoud
- > Minimaliseren van milieudruk en grondstofuitputting
- > Hernieuwbaar (biobased)
- > Hergebruik
- > Standaardisatie
- > Losmaakbaarheid
- > R-ladder

Routekaart: Gebouwaanpak verduurzamen vastgoed

Rijksvastgoed

Vastgoed Defensie

Introductie

De routekaart is een lange termijn aanpak voor de verduurzaming van het Rijks- en Defensie vastgoed. We richten ons bij alle ingrepen en voor alle duurzaamheidsthema's op de einddoelen van 2050. Dit doen we door maximaal gebruik te maken van de natuurlijke momenten en zelfstandige momenten te minimaliseren. Deze infographic is bedoeld voor medewerkers van het RVB en klantgroepen die bijdragen aan het bouwen, slopen en onderhouden van het Rijks- en Defensie vastgoed.

Klik hier voor de inspiratie en
gebouwaanpak
Rijksvastgoed

Klik hier voor de inspiratie en
gebouwaanpak
Vastgoed Defensie

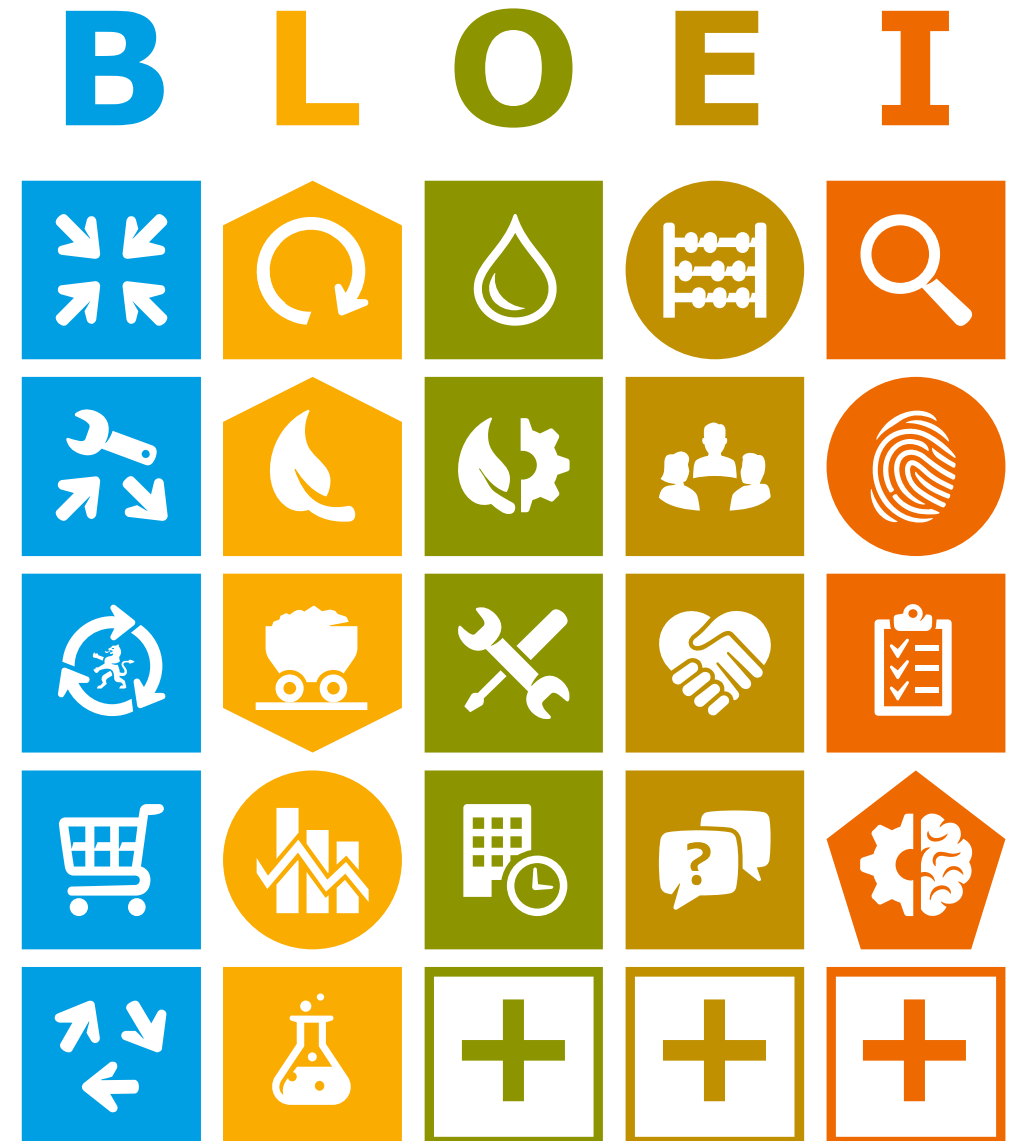
Routekaart verduurzamen

- > [Routekaart verduurzamen | Onderwerp | Rijksvastgoedbedrijf](#)
- > Interactieve website

Circulariteit borgen in projecten

- > d.m.v. eenduidige uniforme afweging

Behouden of oogsten

Borg toekomstwaarde van de producten die je hebt

B1 **behoud** in
eigen project

B2 **repareer**
of opwaardeer

B3 **oogst** voor
eigen gebruik

B4 **oogst** voor
gebruik elders

B5 oogst voor
recycling

Circulair makelaar

- > Mijn dashboard
- > Mijn profiel
- > Mijn projecten
- > Mijn materialen
- > Mijn groepen
- > Mijn widget
- > Mijn zoekopdrachten
- > Mijn favorieten

+ Nieuw project

+ Nieuw materiaal

Beste medewerker RVB,

Hieronder vindt u alle updates op uw dashboard.

💬 rudolf.muis@rijksoverheid.nl heeft gereageerd op 22-11-2022 14:13

Kanaalplaatvloeren 1500m2

ID: 5056

Goedemiddag Rutger, Er is een geïnteresseerde voor de kanaalplaatvloeren. De vraag is of ze inderdaad helemaal los liggen, zonder druklaag? Weet jij dat? Groeten, Rudolf

✉ rudolf.muis@rijksoverheid.nl
☎ +31616936574

Wijzigen

Bekijken

💬 rudolf.muis@rijksoverheid.nl heeft gereageerd op 22-11-2022 14:08

Deuren

ID: 5051

Hé Gijs, Ook deze glazen wanden zouden toegepast kunnen worden in Kava. Ik zal wel even een momentje inplannen om even te bellen hierover. Groeten, Rudolf

✉ rudolf.muis@rijksoverheid.nl
☎ +31616936574

Wijzigen

Bekijken

💬 rudolf.muis@rijksoverheid.nl heeft gereageerd op 22-11-2022 14:06

Armaturen en lampen

ID: 5053

Goedemiddag Gijs, Deze armaturen zouden interessant kunnen zijn voor een deel van KaVA, the Skybox. Is er meer te zeggen over het merk en type armatuur? Er staat 'zo goed als nieuw' Is het LED? De plafonddelen passen hier bij toch? Die zijn met deze lampen één geheel, toch? Groeten, Rudolf

L aagste grondstoffen- en milieu-impact

Kies voor verantwoorde materiaalstromen

L1 hergebruik
materialen

L2 gebruik
biobased

L3 vermijd pri-
maire grondstof

L4 minimaliseer
milieu-impact

L5 vermijd
toxische stoffen

O ontwerpstrategie

Borg toekomstwaarde bij de keuze van product, vorm, assemblagetechniek en afwerking

O1 gebruik **effi-**
cient en minder

O2 scheid **bio-**
en **techno**sfeer

O3 ontwerp voor
remontage

O4 ontwerp voor
gebruik(-sduur)

O5 (...)

E conomische en samenwerkingsmodellen

E1 reken met
waardemodel

E2 borg in
projectscope

E3 eis circulaire
bedrijfsvoering

E4 **consulteer**
de markt

E5 (...)

I nformatie vastleggen

Zorg dat toekomstwaarde niet verloren gaat door gebrek aan informatie

I1 **inventari-**
seer materialen

I2 **registreer**
gebouwpaspoort

I3 maak een
handleiding

I4 deel **innova-**
tie en schaal op

I5 (...)

Aanbesteden

Alleen circulaire bouwers komen straks nog binnen bij Rijksvastgoedbedrijf

Vanaf 2023 gaat het Rijksvastgoedbedrijf alle renovaties, nieuwbouw en sloopprojecten circulair aanbesteden. Dat betekent punten voor aannemers die zo min mogelijk nieuwe bouwmaterialen en zo veel mogelijk herbruikbare of biobased materialen inzetten, en hergebruiken wat er al zit in de panden in beheer van het Rijk.

[GEEF ARTIKEL CADEAU](#)[DELEN](#)**Nouska du Saar**

Redacteur - Journalist

Interessante tags

AANBESTEDEN

DUURZAAMHEID

CIRCULAIR BOUWEN

DUURZAAMHEIDSEISEN

HERGEBRUIK

RENOVATIE EN ONDERHOUD

RIJKSVASTGOEDBEDRIJF

SLOOP

 NIEUWSBRIEF

Cobouw

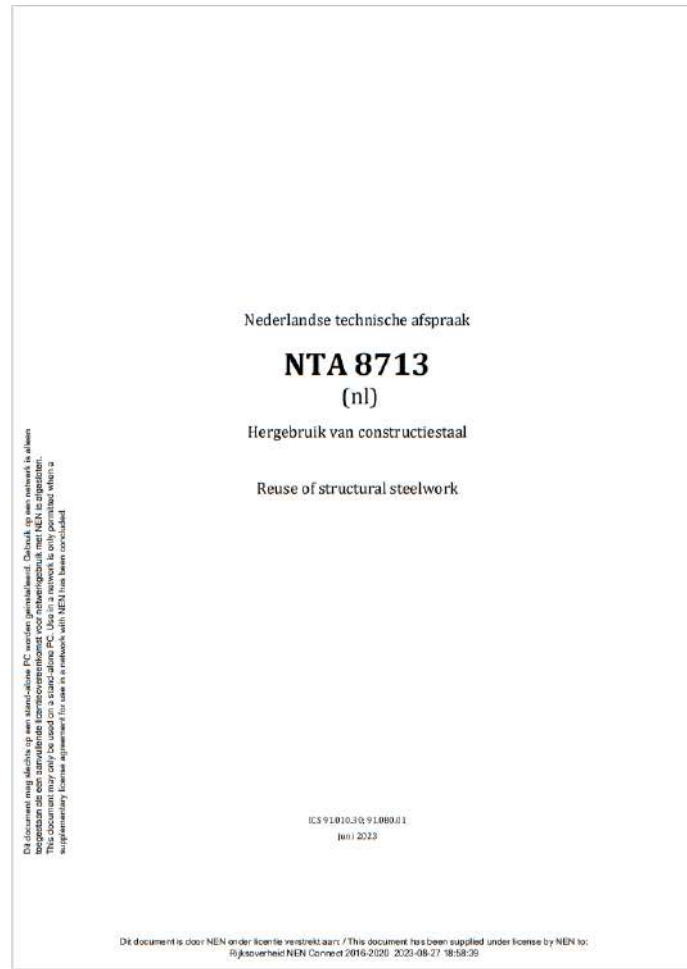
Aanbesteden

Borgen verduurzaming in aanbestedingen

- > Veelal functioneel uitvragen
- > Gunningscriterium met MPG eis en CO₂-plafond
- > Set minimeisen voor nieuwbouw, renovatie en sloop
- > Losmaakbaarheid met remontageplan

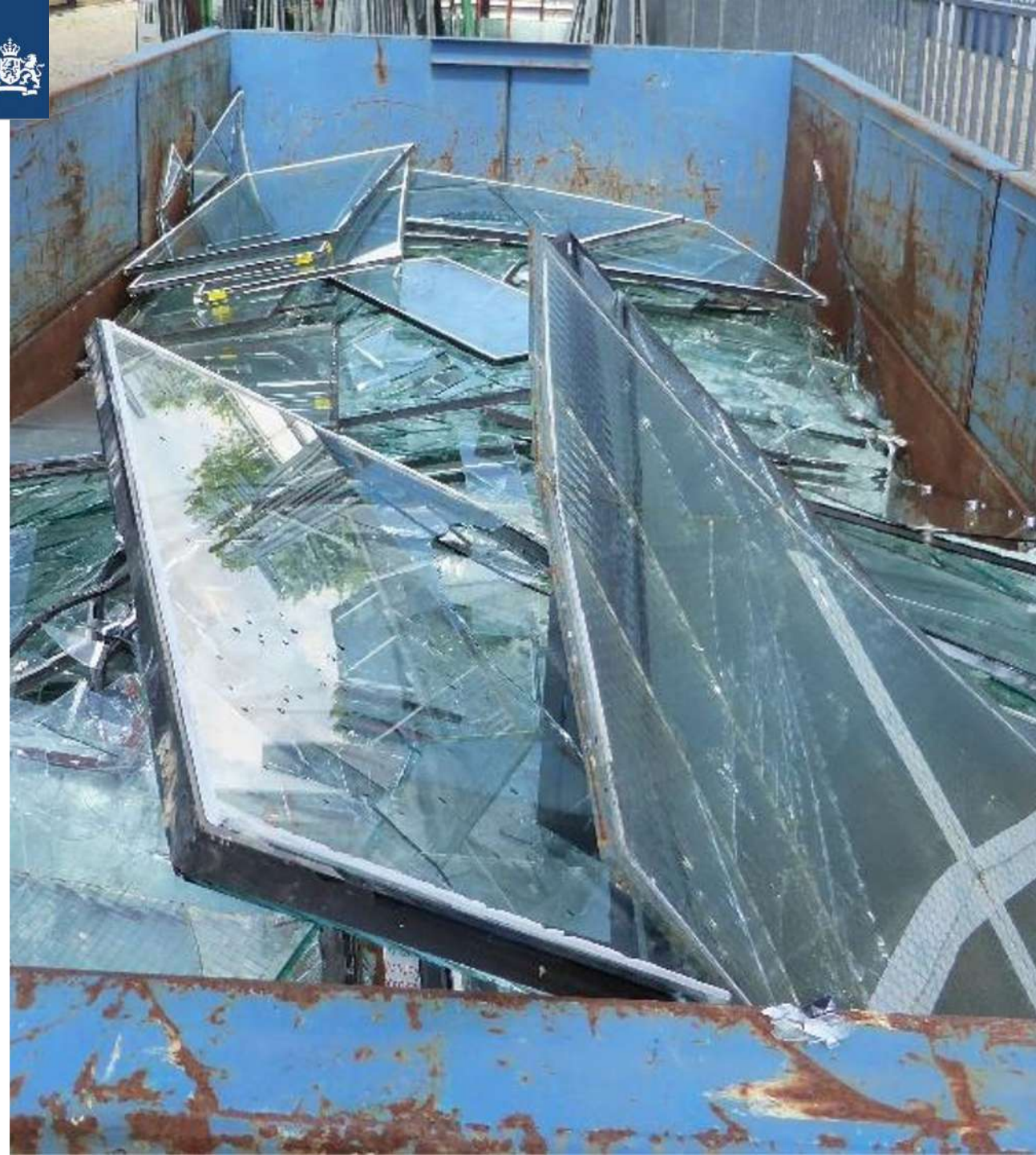
Vergemakkelijken hergebruik

Hergebruik glas

- › Momenteel veel primaire grondstoffen
- › Hoge temperaturen bij productie
- › Hergebruik in nieuw isolatieglas
- › Toegepast in pilotprojecten

NTA road test

Hergebruik van staal

- › Tijdelijk staal uit project in Maastricht
- › Opgeslagen in Katwijk
- › Onderzoek volgens NTA 8713 door Nebest
- › Aanbieden op *Insert*
- › (Deels) hergebruik in 'Kantoor Vol Afval'

Publicatie

- › Surinameweg
- › Tijdelijke rechtbank
- › GvR500
- › Fellenoord
- › Monarch IV
- › Revitalisering
- › PvJ Leeuwarden
- › Bundel klimaat
- › Sloopprojecten

Initiatief en begeleiding Irma Thijssen (RVO), Jeanine Beeftink en Crystal Ririassa (RVB)
<https://circulairebouweconomie.nl/wp-content/uploads/2022/06/Boek-Rijksgebouwendienst-Digitaal.pdf>

Vragen?